

לולב שהשאלו חבירו – לשיטת רבינו הזקן

שו"ע סי' יד

שאלה כשהיא מצוייצת מברך עליה מיד.

ט"ז שם סק"ה

קשה לי למה פסלי' ביום א' דסוכות ליטול לולב השאל מחבירו משום דבעי' לכם, אמאי לא נימא כיון שידוע שא"א לו לצאת י"ח א"כ נתנו לו במתנה ע"מ להחזירו ודאי נתכין על זה, דמתנה ע"מ להחזיר מהני באתרוג ... וכן קשה ממ"ש הרא"ש פ"ק דקדושין במקדש בטבעת שאולה והודיע למשאל שהוא רוצה לקדש בו דמקודשת וז"ל וכן המשאל טבעת לאוהבו לקדש בו אשה אגן סהדי שדעתו ליתנו בכל יפוי לשון שמועיל.

מ"א שם ס"ק ח

כששאלו בדעת הו"ל כאלו נתנו לו במתנה ע"מ להחזיר וכמ"ש הרא"ש, והוא הדין בלולב אם השאלו לצאת בו יוצא, וכמ"ש באבן העזר סי' כ"ח ס"י ט.

שוע"ר סי' יד

ו השואל מחבירו טלית מצוייצת חייב לברך עליו מיד משום דאדעתא דהכי השאלו לו שיברך עליו, וכיון שאי אפשר שיברך ברכה המחוייבת על טלית שאולה אגן סהדי דנתכין המשאל בלשון המועיל, ואם אי אפשר לו לברך עליו אלא אם כן היא שלו הרי היא שלו במתנה על מנת להחזיר.

יא כשמתעטף בטליתו של חבירו שלא מדעתו אין צריך לברך עליו, שהרי כאן לא שייך לומר דהוה כאלו נתן לו במתנה על מנת להחזיר כיון שאין בעל הטלית יודע מאומה, אבל אם ירצה לברך הרשות בידו.

קונטרס אחרון שם סק"ג

הנה על דין זה דצריך לברך מיד כששאלה מצוייצת יש ב' טעמים, הא' נתבאר ברא"ש פרק ח' דחולין משום דאדעתא דהכי כו' והוי כאלו נתן לו במתנה כו' ... הטעם הב' נתבאר ברא"ש הלכות ציצית דלא פטרו טלית שאולה אלא מלהטיל בה ציצית אבל אם שאלה מצוייצת חייב לברך עליה מיד ... וכן דעת הטור שלא הזכיר כלל טעמא דאדעתא כו'.

שוע"ר סי' יז

ג ומכל מקום אפילו נקבות וודאים וכן עבדים אם ירצו להתעטף בציצית ולברך הרשות בידן כמו שנוהגין בשאר מצות עשה שהזמן גרמא ויכולין לומר וצונו להתעטף בציצית אע"פ שהן אינן מצווין מפני שהאנשים מצווים על כך וגם הן כשמקיימין מצות שהם פטורים מהם אע"פ שאין להם שכר גדול כמצווה ועושה מכל מקום קצת שכר יש להם לכן יכולות הן לברך על כל מצות שהן פטורין מהם אם עושין המצות כתיקונן.

שו"ע סי' תרנח

ג אין אדם יוצא ידי חובתו ביום ראשון בלולב של חבירו שהשאלו, דבעינן לכם משלכם.

שו"ע אהע"ז סי' כח

יט השואל חפץ מחבירו והודיעו שרוצה לקדש בו אשה מקודשת.

שו"ת צ"צ חאה"ע סי' צח אות ה

נלע"ד שיש לחלק בין אתרוג לטבעת קדושין, דהשאלו כדי לקדש בו עדיף טובא מהשאלו אתרוג ... הכא אף שאמר לשון שאלה, הרי עכ"פ השאלו על דעת שהוא יתנו להאשה כדרך המקדש אשה.

פסקי הסדור סוף הל' ציצית

השואל טלית מחבירו יבקש ממנו שיתן לו במתנה על מנת להחזיר כדי שיוכל לברך עליה לדברי הכל כי מהיות כו'.

ספר המנהגים חב"ד ע' 66

כשנותנים הד' מינים לאחר לברך, נכון לאמר בפירוש שהוא במתנה על מנת להחזיר, ובפרט ביום הראשון, "והוא תועלת לנותן ולמקבל".